

Sygn. akt III RC 630/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2014r

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR J. Urbanowicz

Protokolant A. Gustowska

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2014r w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko:

I. małoletnim A. K. i K. K. (1) reprezentowanym przez

J. K. (1)

o obniżenie alimentów

II. J. K. (1)

o obniżenie alimentów ewentualnie o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny ustał

I. obniża renty alimentacyjne płacone przez powoda D. K. na rzecz małoletnich A. K. i K. K. (1) ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 29 grudnia 2011r. sygn. akt I C 1714/10 punkt III z kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich do kwoty po 400 (czteryście) złotych miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich łącznie do kwoty po 800 (osiemset) złotych miesięcznie, z tym że tak obniżone alimenty powód płacił będzie do rąk matki małoletnich J. K. (1) każdego następującego po sobie miesiąca z góry, najpóźniej do dnia 10 – go z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności każdej raty poczynając od dnia 11 września 2013r.,

II. ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda D. K. względem pozwanej J. K. (1) wynikający z wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 29 grudnia 2011r. sygn. akt I C 1714/10 punkt V zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 4 kwietnia 2012r. sygn. akt I ACa 261/12 punkt I ustał z dniem 19 listopada 2013r.,

III. dalej idące powództwo oddała.

UZASADNIENIE

Powód D. K. wniósł o obniżenie alimentów do kwoty po 150 złotych miesięcznie na rzecz pozwanej J. K. (1), po 150 złotych miesięcznie na rzecz małoletniej A. K. i po 150 złotych miesięcznie na rzecz małoletniej K. K. (1). W uzasadnieniu podał, że ze związku małżeńskiego z J. K. (1) pochodzą córki A. K. i K. K. (1). Do czerwca 2013 roku prowadził działalność gospodarczą na terenie W., która została zamknięta z powodu kryzysu ekonomicznego i zadłużenia. Jego możliwości majątkowe i zarobkowe pogorszyły się. Od dnia 26 lipca 2013 roku jest zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Mieszka z rodzicami. Jego partnerka jest bezrobotna bez prawa do zasiłku. Ma syna J. K. (2). Ma zadłużenie alimentacyjne i niespłacony kredyt we W. gdzie prowadził działalność gospodarczą. Nie jest w stanie płacić alimentów w ustalonej wysokości.

Na rozprawie w dniu 17 marca 2014 roku złożył żądanie ewentualnie ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej J. K. (1) ustał i obniżenia alimentów do kwoty po 225 złotych miesięcznie na rzecz każdej z córek.

Pozwana J. K. (1), działająca także imieniem małoletnich A. K. i K. K. (1), wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podała, że żądanie powoda jest całkowicie bezzasadne. Prowadzenie działalności gospodarczej pociąga za sobą ryzyko strat finansowych, czego powód winien mieć świadomość. Postępując nieroztropnie popadł w długi. Powód prowadzi rozrywkowy tryb życia, uczestniczy w zlotach motocyklowych, ma on zapewniony wikt i opierunek oraz dach nad głową u rodziców. Podała, że mieszka z córkami w zrujnowanym domu, w którym zamieszkiwanie zagraża życiu. Nie stać jej na remont mieszkania, albowiem kwota alimentów po 500 złotych miesięcznie ledwo starcza na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Jest bezrobotna bez prawa do zasiłku. Zachodzi u niej potrzeba leczenia endometriozы, niewydolności żylną limfatyczną kończyn dolnych, nadciśnienia tętniczego. Nie ma pieniędzy na leczenie onkologiczne. Jeśli przegra z chorobą nowotworową małoletnie córki pozostaną bez środków do życia, bowiem powód nie poczuwa się do obowiązków rodzinnych. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie muszą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one też zarobki, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z powodów, które nie zasługują na uwzględnienie. Powód pracuje „na czarno” w W. czego nie może dowieść. Jego konkubina również podjęła pracę w sklepie w B.. Powód świadomie ukrywa dochody z pracy ażeby uzasadnić żądanie obniżenia alimentów. Wystarczy, że podejmie on zatrudnienie korespondujące z jego wykształceniem, a polepszy się jego byt materialny, na który się uskarża.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 29 grudnia 2011 roku małżeństwo powoda D. K. i pozwanej J. K. (1) zostało rozwiązane przez rozwód z winy powoda. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i K. K. (1) zostało powierzone matce, a ojciec zobowiązany do alimentacji małoletnich kwotą po 500 złotych miesięcznie na rzecz każdej z nich. Powód zobowiązany został także do alimentowania pozwanej J. K. (1) kwotą po 800 złotych miesięcznie, która została obniżona do kwoty po 500 złotych miesięcznie wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 4 kwietnia 2012 roku.

Wówczas powód D. K. przebywał we W., gdzie prowadził działalność gospodarczą. Za okres styczeń – sierpień 2010 rok wykazał dochód 1.023,36 euro miesięcznie netto, a w 2011 roku – 240,72 euro miesięcznie netto. Był związany z J. K.. Z tego związku w dniu (...) urodził się J. K. (2). W tym samym czasie pozwana J. K. (1), wraz z córkami, mieszkała w Ś.. Opłacała wodę około 30 złotych za dwa miesiące, prąd 320 złotych co drugi miesiąc, gaz 53 złote miesięcznie. Rocznie zakupywała 5-6 ton węgla. Była bezrobotna bez prawa do zasiłku. Chorowała na endometriozę, żylaki, nadciśnienie. Przeszła operacje ginekologiczne. Dwa razy w roku korzystała z prywatnych wizyt u ginekologa za odpłatnością 150 złotych. Była w leczeniu farmakologicznym, miesięcznie na leki wydawała 100 złotych. Małoletnia A. K. miała 13 lat, uczęszczała do I klasy gimnazjum. Małoletnia K. K. (1) miała 11 lat, była uczennicą V klasy szkoły podstawowej. Miała wadę wzroku.

dowód: - akta Sądu Okręgowego w Świdnicy sygn. I C 1714/10

Powód D. K. ma 40 lat. Wykształcenie zawodowe, zawód stolarz. Z małżeństwa z pozwaną J. K. (1) posiada dwie córki A. K., urodzoną (...) i K. K. (1), urodzoną (...), a ze związku z J. K. syna J. K. (2), urodzonego (...). W skład majątku dorobkowego powoda D. K. i pozwanej J. K. (1) wchodzi dom położony na 37 arowej działce w Ś. 51. Strony majątkiem nie podzieliły się.

dowód: - zeznania powoda D. K.

- odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego J.

K.

Powód D. K. pozostaje w pożyciu z J. K.. Mieszka w B. 149 w domu rodzinnym konkubiny. Nie ponosi opłat związanych z utrzymaniem domu ani zakupem żywności. Opłaty za dom ponoszą rodzice J. K., którzy opłacają 500 złotych kwartalnie podatku od nieruchomości, 360 złotych miesięcznie za prąd. Rodzice J. K. prowadzą gospodarstwo rolne o powierzchni 14,80 ha. Posiadają inwentarz 16 krów, około 18 jałówek i byczków. M. K. (matka J. K.) sprzedaje mleko, z czego w styczniu 2014 roku osiągnęła dochód w kwocie około 2.000 złotych, a w lutym 2014 roku - 1.600 złotych. Powód pożycza od M. K. pieniądze na alimenty, jest jej winien 1.200 złotych. Pieniądzy nie odda lecz wyremontuje M. K. łazienkę. J. K. (3) nie pracuje, jest bezrobotna bez prawa do zasiłku.

dowód: - zeznania powoda D. K.

- zeznania świadka M. K.

- zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w K. z

dnia 21 października 2013 roku i 19 lutego 2014 roku

Powód D. K. do czerwca 2013 roku przebywał we W.. Od 2009 roku prowadził tam działalność gospodarczą z zakresu budownictwa. Za 2012 rok osiągnął dochód w wysokości 4.669 euro netto. W 2013 roku nie miał dochodów z działalności. Decyzją Powiatowego Urzędu Pracy w K. Filia w N. z dnia 26 lipca 2013 roku został uznany za osobę bezrobotną. W dniu 6 sierpnia 2013 roku złożył w (...) Wojewódzkim Urzędzie Pracy w W. wniosek w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych. W dniu 13 sierpnia 2013 roku Urząd zawiesił postępowanie w związku z koniecznością uzyskania dokumentu potwierdzającego okresy zatrudnienia powoda we W..

dowód: - zeznania powoda D. K.

- decyzja Powiatowego Urzędu Pracy w K. Filia w

N. z dnia 26 lipca 2013 roku

- pismo Powiatowego Urzędu Pracy w K. Filia w Nowej

Rudzie z dnia 10 października 2013 roku i 19 lutego 2014

roku

- pismo (...) Wojewódzkiego Urzędu Pracy w

W. z dnia 14 lutego 2014 roku

Powód D. K. jest zadłużony we włoskim banku na kwotę 10.000 euro. Kredytu nie spłaca. Powód na portalu internetowym wystawił ofertę sprzedaży piecyka na pellet za 2.500 złotych i motocykla H. (...) (który należy do jego ojca) za 16.500 złotych.

dowód: - zeznania powoda D. K.

- oferta sprzedaży H. (...), karta 72

- oferta sprzedaży piecyka na pellet, karta 73

Pozwana J. K. (1) ma 42 lata. Z zawodu jest pielęgniarką. W swoim zawodzie nigdy nie pracowała.. Od dnia 19 listopada 2013 roku zatrudniona jest w (...) Spółka z o.o. w W., z tym że pracę wykonuje w Ś.. Zarabia 1.700 złotych miesięcznie brutto. Choruje na endometriozę, nadciśnienie. Nie jest zaliczona do osób niepełnosprawnych. Nie pozostaje w stałym leczeniu farmakologicznym. Obecnie puchnie jej noga. Przez trzy miesiące ma zażywać lekarstwa D. i C. 3 Forte, na które wydaje miesięcznie 97 złotych.

dowód: -zeznania pozwanej J. K. (1)

- umowy o pracę z (...) Sp. z o.o. w W. z

dnia 19 listopada 2013 roku i 30 grudnia 2013 roku

- zaświadczenia z (...) Sp. z o.o. w W. z

dnia 11 lutego 2014 roku

J. K. (1), wraz z małoletnimi córkami A. i K., mieszka w Ś. 51. Opłaca podatek od nieruchomości 50 złotych rocznie, prąd 180 złotych miesięcznie, gaz 50 złotych miesięcznie. Opał zapewniali jej rodzice zamieszkali w N.. Ojciec J. K. (1) pobiera świadczenie emerytalne w kwocie około 2.000 złotych, a matka ponad 1.000 złotych miesięcznie.

dowód: -zeznania pozwanej J. K. (1)

Małoletnia A. K. ma 16 lat uczęszcza do III klasy Gimnazjum w Ś.. Małoletnia K. K. (1) ma 13 lat, uczy się w I klasie Gimnazjum w Ś.. Na początku roku szkolnego 2013/2014 matka za podręczniki dla obu córek zapłaciła około 700 złotych. Opłaciła ubezpieczenie każdej z nich po 50 złotych. Małoletnia A. ma problemy skórne, konieczna będzie wizyta u dermatologa. Małoletnia K. nosi okulary, które od 4 lat nie były zmieniane. Wizyta u okulisty jest co pół roku za odpłatnością 30 złotych za co płaci matka J. K. (1). Od września 2013 roku matka zakupiła A. buty za 60 złotych i 80 złotych, kurtkę za 160 złotych i spodnie za 70 złotych. W tym samym czasie K. kupiła buty za 60 złotych i 65 złotych.

dowód: - zeznania pozwanej J. K. (1)

Powód D. K. od czerwca 2013 roku niczego córkom nie kupuje, a od Świąt Bożego Narodzenia 2013 roku nie utrzymuje z nimi kontaktu. Małoletnie nie chcą kontaktować się z ojcem.

dowód: - zeznania powoda D. K.

- zeznania pozwanej J. K. (1)

W 2013 roku i 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w K. dysponował dwoma ofertami pracy dla stolarza w D. S. 15 i K. – (...) K.. Oferowano wynagrodzenie 1.600 – 1.680 złotych brutto.

W okresie od września 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w K. dysponował ofertami pracy m.in. dla sprzątaczk biurowej w (...) Sp.J. we W. (praca w K.), kelnera w (...) s.c. w K., robotnika budowlanego w U. w D., pokojowej u M. S. z W. (praca w P.), kelnera/ barmana, pokojowej w (...) w P. i w Barze (...) w P., pokojowej, pomocy kuchennej w (...) Sp. z o.o. w K., murarza, tynkarza i dekarza w (...) w K., pomocy kuchennej, pokojowej i barmana – kelnera w Usługach (...) s.c. (...) w Z., pracownika przy produkcji palet w (...) Sp. z o.o. w K., pracownika sprzątającego w (...) Sp. z o.o. w P. (praca w K.), pracownika przy obróbce owoców i warzyw w (...) Sp. z o.o. w K. (praca w B.), sprzątaczk biurowej w (...) Sp. J. z W. (praca w K.), sprzątającej w (...) Sp. z o.o. w W. (praca w D.), dowódcy zmiany i pracownika ochrony w (...) Sp. z o.o. w W. (praca w K. i w K.), kelnera – barmana w Restauracji (...) w B., kelnerów i barmanów w S.&S. w Z., opiekuna zwierząt/pracownika gospodarczego w Fundacji (...) w P., pracownika pomocniczego przy wykładaniu towaru w (...) Sp. z o.o. w W. (praca w K.), sprzedawcy w kawiarni w Ośrodku (...) Sp. z o.o. R. (praca w Szczytnej), kierowcy samochodu dostawczego i fakturzysty w Piekarnictwo (...) w Ś., sprzątaczk w P.P.H.U. (...), placowego – sprzątacza w (...) Sp. z o.o. K., pomocy kuchennej w P.U.H. (...) w P.. Oferowano wynagrodzenie od 440 złotych do 1.800 złotych, a w (...) Sp. z o.o. w W. dla pracownika ochrony od 2.500 złotych do 5.500 złotych.

dowód: - pismo Powiatowego Urzędu Pracy w K. z dnia 20

lutego 2014 roku

Sąd zważył:

W myśl art. 138 k.r.o w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie bądź zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Należy więc porównać stan istniejący w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu.

W dacie ostatniego orzekania o alimentach powód D. K. z konkubiną i synem mieszkał we W.. Tam prowadził działalność gospodarczą, z której osiągał dochód 240,72 euro miesięcznie. Pozwana J. K. (1) nie pracowała, nie miała żadnych dochodów. Chorowała, była po operacjach ginekologicznych. Ponościła stałe koszty związane z zakupem leków i wizyt lekarskich. Obecnie powód D. K. mieszka w B. u rodziców konkubiny, którzy ponoszą opłaty związane z utrzymaniem domu, zakupem żywności. Nie ma stałej pracy. Postępowanie w sprawie ustalenia jego prawa do zasiłku dla bezrobotnych zostało zawieszona. Natomiast pozwana J. K. (1) podjęła pracę, zarabia 1.700 złotych miesięcznie brutto. Nie ponosi kosztów leczenia ginekologicznego. Nie jest też w stałym leczeniu farmakologicznym. Okoliczność, że lekarz zlecił jej przyjmowanie przez trzy miesiące leków z uwagi na puchnięcie nogi nie może prowadzić do przyjęcia, że jest ona w stałym leczeniu farmakologicznym. Nie ma orzeczenia o niepełnosprawności. Od czasu ostatniego orzekania o alimentach nie przeszła żadnych zabiegów ginekologicznych. Zatem sytuacja pozwanej J. K. (1) tak materialna, jak i zdrowotna poprawiła się.

W myśl art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez ustawowe określenie „zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego” rozumieć należy te zarobki i te dochody, które zobowiązany przy dołożeniu należytej staranności mógłby osiągnąć, nie zaś rzeczywiście uzyskiwane przez niego zarobki i dochody.

Małoletnie pozwane uczęszczają do Gimnazjum w Ś., nie ponoszą kosztów dojazdu do szkoły. Małoletnia A. jest zdrowa. Natomiast małoletnia K. nosi okulary, z czym wiążą się jedynie koszty wizyt lekarskich 60 złotych rocznie, za które płaci jej babka. Powód D. K. wnosił o obniżenie alimentów na rzecz każdej z małoletnich do kwoty po 150 złotych miesięcznie, ewentualnie do kwoty po 225 złotych i ustalenie, że obowiązek alimentacyjny w stosunku do pozwanej J. K. (1) ustał. Podnosił, że nie pracuje, a pieniądze na alimenty pożycza od matki swojej konkubiny. Sąd zwrócił się do Powiatowego Urzędu Pracy w K. o informację odnośnie ofert pracy dla stolarzy i osób bez kwalifikacji. Urząd Pracy posiadał oferty pracy dla stolarzy za wynagrodzeniem 1.680 złotych miesięcznie brutto. Jeśli zatem powód, przy dołożeniu należytej staranności, jakiej należałoby od niego oczekiwać jako ojca trójki dzieci, podjąłby oferowaną przez Urząd pracę to mógłby osiągnąć dochód w granicach 1.400 złotych miesięcznie netto. Przy takich potencjalnych możliwościach zarobkowych nie jest w stanie wyłożyć na rzecz małoletnich pozwanych po 500 złotych miesięcznie. Ponadto pozwana J. K. (1) pracuje i ona także winna partycypować w kosztach utrzymania córek. Wysokość obciążenia alimentacyjnego powinna być określona na takim poziomie, aby nie prowadziła do niedostatku samego zobowiązanego. Dlatego alimenty na rzecz małoletnich A. K. i K. K. (1) zostały obniżone do kwoty po 400 złotych miesięcznie na rzecz każdej z nich.

Jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego chociażby ten nie znajdował się w niedostatku (art. 60 § 2 k.r.o.). Dla oceny czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje należy porównać każdorazowo sytuację materialną małżonka niewinnego z tym położeniem jakie istniałoby gdyby rozwód nie został orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie.

W dacie orzekania o rozwodzie powód D. K. osiągał dochody z prowadzonej we W. działalności gospodarczej. Pozwana J. K. (1) zaś nie pracowała, leczyla się. Obecnie sytuacja zmieniła się. To pozwana J. K. (1) ma stałą pracę, a D. K. nie posiada nawet zasiłku dla bezrobotnych. Gdyby nie został orzeczony rozwód i strony kontynuowałyby pożycie sytuacja materialna J. K. (1) nie byłaby lepsza niż ta, w której obecnie się znajduje. Zdaniem Sądu nie ma podstaw ku temu by w aktualnej sytuacji stron powód D. K. alimentował byłą żonę. Pozwana J. K. (1) ma tylko 42 lata, jest zdrowa (nie posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności) i pracuje. Jej sytuacja materialna jest lepsza niż byłego męża.

Pozwana J. K. (1) w odpowiedzi na pozew podnosiła, że powód D. K. pracuje „na czarno” w W., ukrywa dochody z wykonywanej pracy, oraz że wystarczy, iż podejmie on zatrudnienie korespondujące z jego wykształceniem. Jednakże żadnych dowodów na okoliczność, że powód D. K. pracuje nie przedstawiła, zaś ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Sąd z urzędu poczynił ustalenia odnośnie hipotetycznych możliwości zarobkowych powoda D. K., który z zawodu jest stolarzem. Podnieść należy, że pozwana J. K. (1) również ma zawód. Jest pielęgniarką. Okoliczność, że w zawodzie nie pracowała i straciła uprawnienie do jego wykonywania nie stoi na przeszkodzie by podjęła stosowne działania celem przywrócenia uprawnień. W swoim zawodzie pielęgniarki zapewne bez trudu znalazłaby zatrudnienie w pobliskich szpitalach w K., w N. czy P., bądź na przykład w domach pomocy społecznej. Na terenie Ś. działają aż trzy domy pomocy społecznej (Dom Pomocy Społecznej w Ś. 17, Dom Pomocy Społecznej w Ś. 21B i (...) Emeryta i Rencisty (...) w Ś. 50). Pozwana J. K. (1) podnosiła także, że powód D. K. posiada majątek w postaci samochodu O. (...), skutera, motocykla H., piecyka na pellet. Samochód O. (...) został przez powoda D. K. sprzedany w dniu 12 stycznia 2012 roku, a motocykl H. należy do jego ojca. Skuter rocznik 2002 został nabyty za 300 euro dla córek (obecnie zepsuty znajduje się u powoda), a piecyk na pellet przywieziony z W. i wystawiony na sprzedaż za 2.500 złotych. Pozwana J. K. (1) zaś samodzielnie dysponuje wspólnym majątkiem stron jakim jest dom położony w Ś. 51, w którym mieszka. Strony bowiem nie dokonały podziału majątku dorobkowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że powód D. K. winien łożyć na rzecz małoletnich A. K. i K. K. (1) renty alimentacyjne po 400 złotych miesięcznie i orzekł jak w punkcie I – wszym wyroku. Obowiązek alimentacyjny powoda D. K. względem pozwanej J. K. (1) winien ustać co znajduje rozstrzygnięcie w punkcie II – gim wyroku. Dalej idące żądanie obniżenia alimentów na rzecz małoletnich pozwanych zostało oddalone. Powód D. K., bowiem poza alimentami w inny sposób do utrzymania córek nie przyczynia się, nawet nie utrzymuje z nimi kontaktu. Dlatego w rozmiarze większym niż matka małoletnich powinien finansowo uczestniczyć w ich utrzymaniu.